

het Wiebe Lely's veldtje .

Niet in de Noordermeer polder, westelijk daarvan.

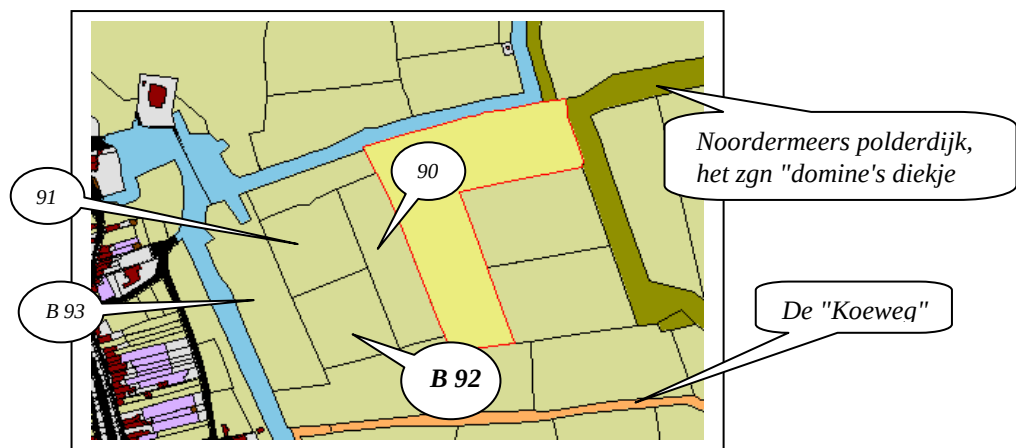
Friezen op de Walvisvaart. (Wijd en Zijl ca aug. 1989)

In 1614 wordt in Amsterdam de Noordse Compagnie opgericht, voor de walvisvaart van Nova Zembla tot Straat Davis. Friesland deed reeds in 1632 een verzoek om tot deze compagnie toegelaten te worden, maar toen de Staten Generaal dit verzoek op de lange baan schoof, nam Friesland het heft zelf in handen en verleende in 1634 octrooi aan **Wybe Jansz** van Staveren en Hilbrand Dircksz., burgemeester van Harlingen. Zij mochten 20 jaar vissen in de "Noordse zee langs de kusten van Nova Zembla, Spitsbergen, het Bereneiland, Mauritius, het Statenland, Wybe Jansz Water, de Zwarte Hoek, Groenland en andere Noordse eilanden, om daar te mogen vissen en vangen Walvissen en andere Zeemonsters". Wybe Jansz. had als walvisvaarder al de hele geschiedenis achter de rug.

In 1616 was hij kapitein op het Amsterdamse schip "Den Orangienboom", dat deel uitmaakte van een convooi dat naar Nova Zembla voer. De Staverse Wybe Jansz. kreeg de opdracht de Noordelijke gebieden verder te ontdekken en zijlde naar IJsland. om de zuidelijke punt van Groenland en via Straat Davis naar Straat Hudson en de Hudsonbaai.

In 1621 vaart hij als commandeur van een Amsterdamse walvisvaarder naar Jan Mayenland en komt met "659 quardeelen traan" thuis. Hij was dus goed bekend met de walvis vangst.

NB. Nabij het Wiebe Lely's Veldtje ligt het stuk land "de Traankokerij" !



HISGIS 1832

1832

Kadastraal Stavoren:

B 90	wed. Ruurd Heddes de Jong	Stavoren		groot: 10.400
B 91	wed. Livius Gabini	Stavoren	Kasteleinsche	groot: 4.920
B 92	wed. Ruurd Hessels de Jong te Stavoren	Boerin		groot: 8.770.
[Als dit het Wybe Lely's veldje is, komt het niet overeen met 4 pdm ! D.S.]				
B 93	wed. Livius Gabini	Stavoren	Kasteleinsche	groot: 14.120
B 94	wed. Jacob Laurens Blom (dit is de "Traankokerij")			groot: 20.290

het Wiebe Lely's veldje.

1810 Notarieel archief Stavoren 1809-1811 3^o Proclamatie 23 Louwmaand 1810

Reitje en Aldert Eyzes Mr. Scheepstimmerlieden te Stavoren verklaren

verkogt te hebben aan **Ruurd Hiddes** Mr. Kuiper, woonagtig te Stavoren:

1^{STE} zeker stuk greidland [**Wiebe Lely's Veldtje**], groot in naam en faam **4** pondematen, belast op No. 272 te Stavoren met één Ordinairen Floreen en maalgelden van ieder pondemaat één gulde 's Jaars ofte zoo veel meerdere of mindere maalgelden als tuschen de Verkopers en Directeuren over de Staversche Noorder Meer bepaald zij ingevolge gemaakt accoord geduirende door de voorschr. Noordermeer watermolen bemalen wordt, het houden en onderhouden voor 1/3 part van de waterdam tuschen het landt en de 14 pondemaat van de koper en huur tot Petri 1810, Welke huur en lasten aan die tijd toe lopen tot voor en nadeel van de verkopers. Uitgezonderd de verponding die primi van Louwmaand 1810 of vervolgens ten laste van de koper is. Begeregtigd met reed, drift en voetpad over het land [1/3 van de Bleek] als mede met reed, drift en voetpad over het land [de Bleek] en eindelijk met reed, drift en voetpad over het land [de Traankokerij]. Hebbende de koper ten Oosten, Teunis van der Meulen ten Noorden, deselve en de koper ten Westen en Jouke Hilverda ten Zuiden; voorts met acten, servituten en geregtigheden daartoe aanbehorende.

2^{DE} zeker stuk greidland [1/3 van de Bleek] groot in naam en faam 4 pondematen. (zie bij "Bleek")

3^{DE} zeker stuk greidland [de Bleek] groot in naam en faam 4 pondematen.

1^o part verkogt voor vijfhonderd zes en twintig guldens, agtien stuivers en twaalf penningen. f 526-18-12.

Noordermeer's reken-boek.

1764 20 Aug. Op heden den 20 Augustus 1764 d' Participanten van de Stavorse Noorder Meer na gedane aansegginge in't Vergulde Hooft te Stavoren bijeen vergadert, is geresolveert dat Jan Tuenis en Klaas Hilverda met hum landen, de Bleek, **Wybe Lely Veltien** en d'Traankokerij onder de Meer kunnen komen ter bemaling op Conditie dat zij voor Maalgeld sullen betalen

(en)

de Meersomslagen, hoe hoog se oplopen, des dat zij hunne eigen pompen en dijken sullen moeten onderhouden. Ondertekend o.a. Claas Hilverda voor mijn Traankokerij, groot 5 pondematen en Jan Teunis voor het Wybe Lely Veltie genaamt en de Bleek te samen getaxeerd op 10 pondematen.

In een "Acte van Verband op Eigenaars der Landen die onder de Noordermeer ter bemaling sijn" tekenen ze: Stavoren 19 September 1765.

Reëel-cohieren Stavoren:

jaar:	nr.	eigenaar:	gebruiker	omschrijving:
1801	100	Reytje & Albert Eyses	zelve	Een stuk land Wybe Lely veldje genaamd, groot 9 pdm.
1794	100	Jan Teunis Erv.	zelve	Een stuk land, Wybe Lely veltje genaamd, groot 4 pdm.
1775	100	Jan Teunis	selve	Een stuk land, Wybe Lely veldtie genaamt.
1765	100	Jan Tuenis	selve	-
1750	100	Bmr. H.P. Brouwers wed.	Jolle Nolkas	Een stuk land, Wybe Lely veltje genaamt.
1735	100	Br. H. Brouwer	Tymen Ottes	1 stukken land Wybe Lely veltjen.
1717	106	Claes Tjeerds	Bauke Jacobs	een stuk lant Wiebe Lely velt genaamt.
1713	65	Claes Tiaards	Bauke Jacobs	een stuk lant Wybe Lely's velt genaamt.

1708 Floreen-cohier Stavoren:

folio 10: Jetse Pyters Bleekers Wed. geeft aan navolgende landen en vastigheden:

Een huys, Bleek ende landen daeraen hoorende, hebbende **Wybe Lelys velt** ten Oosten,

Tieert Wybrens hellingh ten Noorden, de Stadsgracht ten Westen ende de Traankokerij ten Suyden.

folio 20: Evert Hendrix Corff geeft aen navolgende landen, o.a.

Een vierkant stukje land, hebbende de Noorder Meer ten Oosten ende Suyden,

Wybe Lelys velt ten Westen & de Noorder Vaart ten Noorden.

1700 Floreen-cohier

272 Richjien Wiebes, hebbende Hendrick Pieters N., Evert Corff Z.,

Rinck Hendericks Z. en De Bleek W. (Bleek is Kadastraal 1832, nummer 91)